

Databázové systémy

Indexy, Performance

obrázky z knihy

Elmasri, Navathe: Fundamentals of Database Systems, fourth edition, Pearson Education, 2004

Markus Winand: SQL Performance Explained, 2012

Kde sa ukladajú dáta?

- Primary storage
 - rýchle
 - drahé a preto malá kapacita
 - volatilné (až na flash)
- Secondary storage
 - pomalé a p o m a l é
 - lacné a preto vysoká kapacita
 - naozaj perzistentné (non-volatilné)
- CPU pracuje len s primary storage

Kde sa ukladajú dáta?

- menšie databázy (gigabajty) celé v pamäti
- väčšie databázy na disk
 - ešte nemyslime na všemožné distribuované NoSQL
- na disku v súboroch
- záznamy by v súboroch mali byť uložené nejako rozumne
 - tak, aby sme ich vedeli efektívne lokalizovať, keď je to potrebné

Uloženie dát

- Primárna organizácia dát
 - determinuje fyzické uloženie dát
 - a teda aj spôsob prístupu k nim
- Sekundárna organizácia (prídavná)
 - umožňuje efektívny prístup k zaznamom cez iné atribúty ako tie, podľa ktorých sa vedie primárna organizácia dát
 - toto su tie indexy, ku ktorým to celé smeruje :)

Uloženie dát na disku

- Halda (Heap file, unordered file)
- Usporiadany súbor (Sorted file)
 - utriedené podľa kľúča (príslušného atribútu)
- Hašovaný súbor (Hashed file)
 - hašovacia funkcia nad atribútom pre určenie umiestnenia
- Stromová štruktúra

Halda

- záznamy sú uložené v poradí v akom boli vkladané
 - super rýchle vkladanie nových záznamov
 - problém so všetkým ostatným
 - potreba pravidelnej defragmentácie
- vyhľadávanie
 - Ak má súbor b blokov, tak v priemere musíme načítať $b/2$ blokov aby sme získali blok s hľadaným záznamom

Usporiadany súbor

- usporiadané podľa atribútu
 - vo všeobecnosti môže, ale nemusí byť UNIQUE
 - v skutočnosti to býva PRIMARY KEY
- čítanie
 - super ak v app. využívame usporiadanie z disku
 - next value väčšinou v rovnakom bloku
 - ktorý je už načítaný v pamäti
 - binárne vyhľadávanie podľa triediaceho atribútu
 - $\log_2(b)$

Binary search z wikipedie

```
int binary_search(int A[], int key, int min, int max)
{
    if (max < min): return KEY_NOT_FOUND; endif;
    int mid = (min + max) / 2;
    if (A[mid] > key):
        return binary_search(A, key, min, mid-1);
    else if (A[mid] < key):
        return binary_search(A, key, mid+1, max);
    else:
        return mid;
    endif;
}
```

Usporiadany súbor

- Zapisovanie
 - veľmi drahé
 - v priemere musím poposúvať polovicu záznamov aby som spravil miesto pre nový záznam
- Mazanie
 - was_deleted marker
- overflow/transaction file
 - zapisujem do pomocného súboru (halda)
 - ten je periodicky sortovaný a spájaný s hlavným súborom
 - trochu komplikovanejšie vyhľadávanie

Hašovaný súbor

- hašovacia funkcia nám vráti adresu bloku, ktorý obsahuje požadovaný záznam
 - v skutočnosti adresu tzv. bucketu, ktorý obsahuje tento blok
- rýchle vyhľadávanie
 - podmienka vyhľadávania musí byť rovnosť (==)

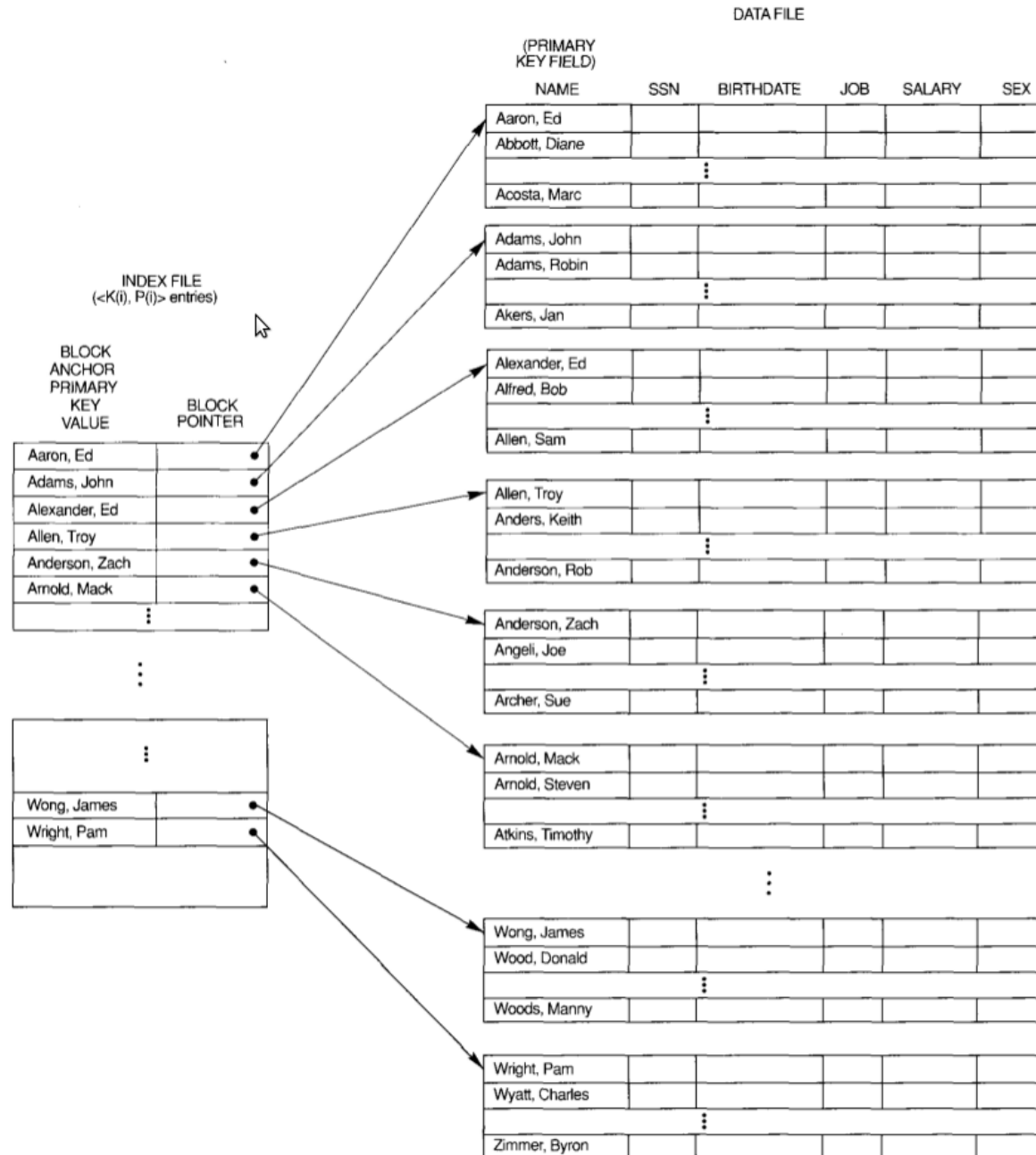
Indexy

- Motivácia rovnaká ako pre index na konci učebnice
- Zaberajú miesto
 - niekedy veľa miesta
- Je potrebné ich udržiavať
 - učebnica sa vytlačí a je pokoj, dáta sa však neustále menia

Primárny index

- jeden záznam v indexe pre každý blok
- každý záznam v indexe obsahuje hodnotu primárneho kľúča pre prvý záznam v bloku

Primárny index

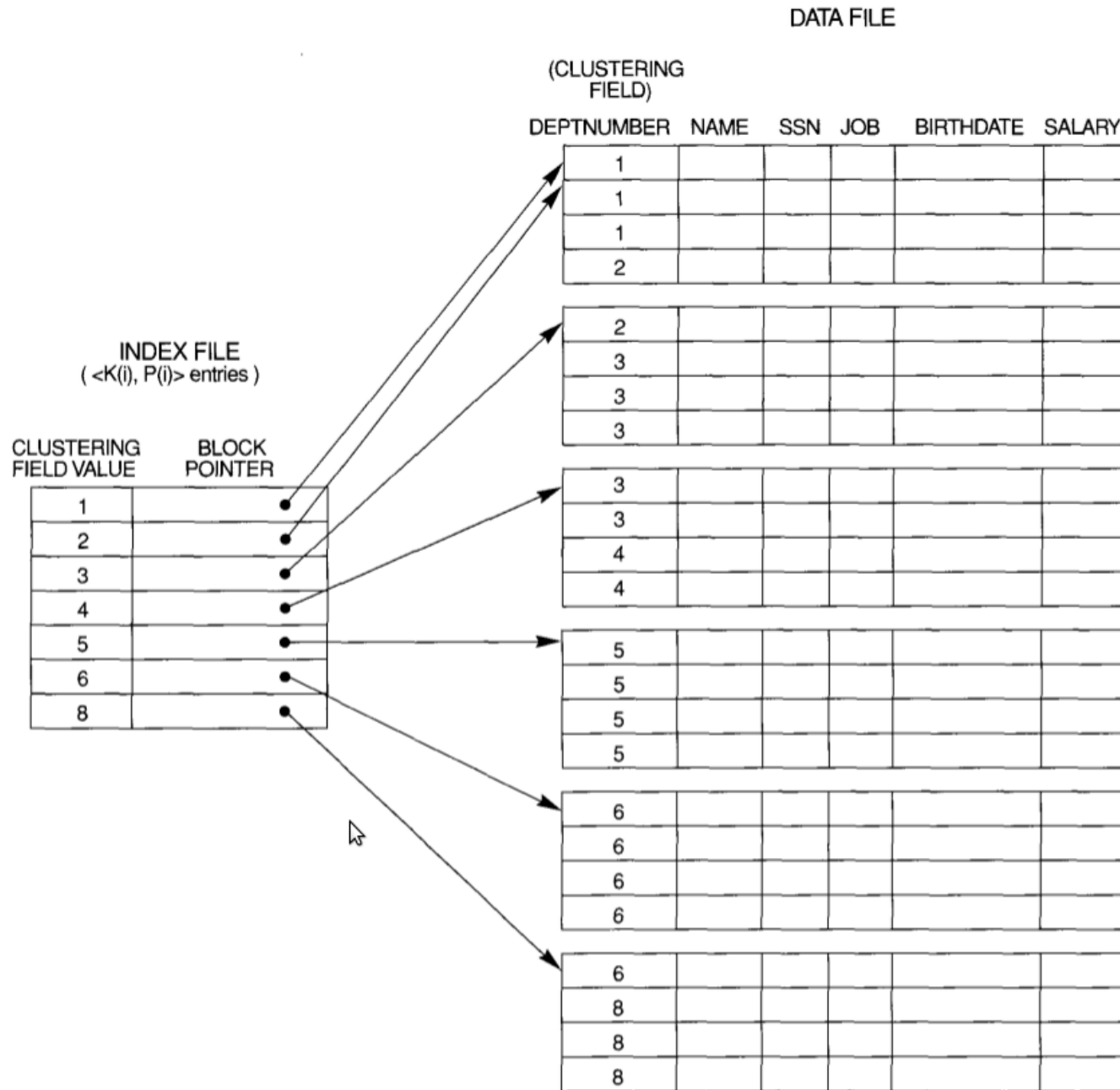
Indexy všeobecne

- menej záznamov v indexe ako je záznamov v tabuľke
 - nemusí platiť vždy
- menšie záznamy
 - iba vybraný atribút
- index teda zaberá menej blokov
 - aj binary search teda bude rýchlejší
- Vyhľadávanie
 - vyhľadanie bloku (binary search) + samotný prístup k bloku

Zhlukovací index

- v prípade, že sa mi môžu hodnoty opakovať
 - nemám primary key
 - mám atribút, podľa ktorého sú záznamy sortované
- v indexe mám záznam pre každú možnú hodnotu
 - hodnota – blok, v ktorom je prvý záznam s touto hodnotou
- úprava: každá hodnota má vyhradený svoj blok

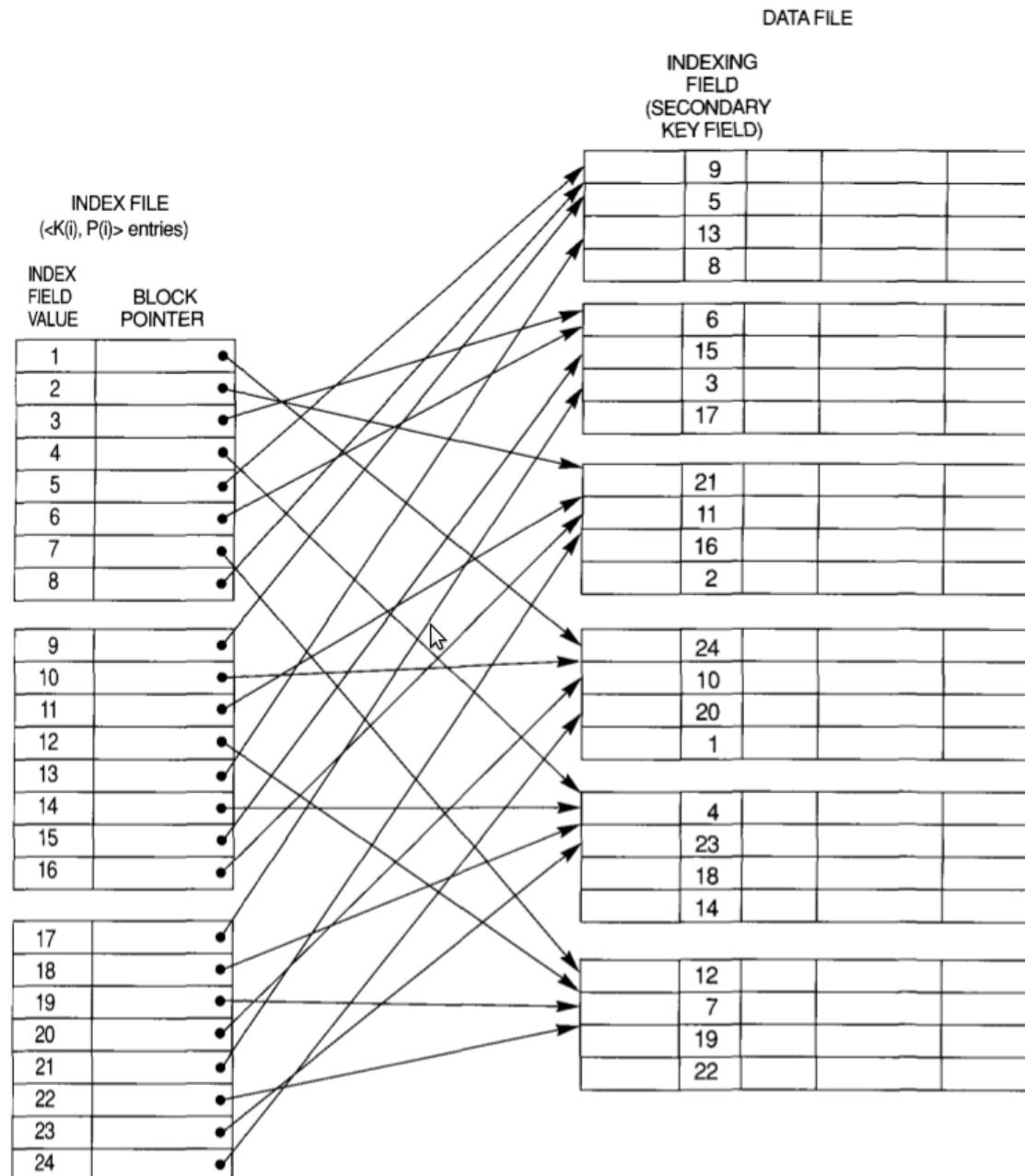
Zhlukovací index

Sekundárny index

- Dodatočná štruktúra
 - robím index podľa niektorého atribútu
 - zabezpečím si binárne namiesto lineárneho vyhľadávania
- záznam v indexe pre každý záznam v tabuľke
 - keďže záznamy v tabuľke nie sú zoradené podľa indexovaného atribútu
 - čo v prípade, že atribút nie je UNIQUE?
 - index neukazuje na záznam v tabuľke, ale na pole pointrov na záznamy v tabuľke

Sekundárny index

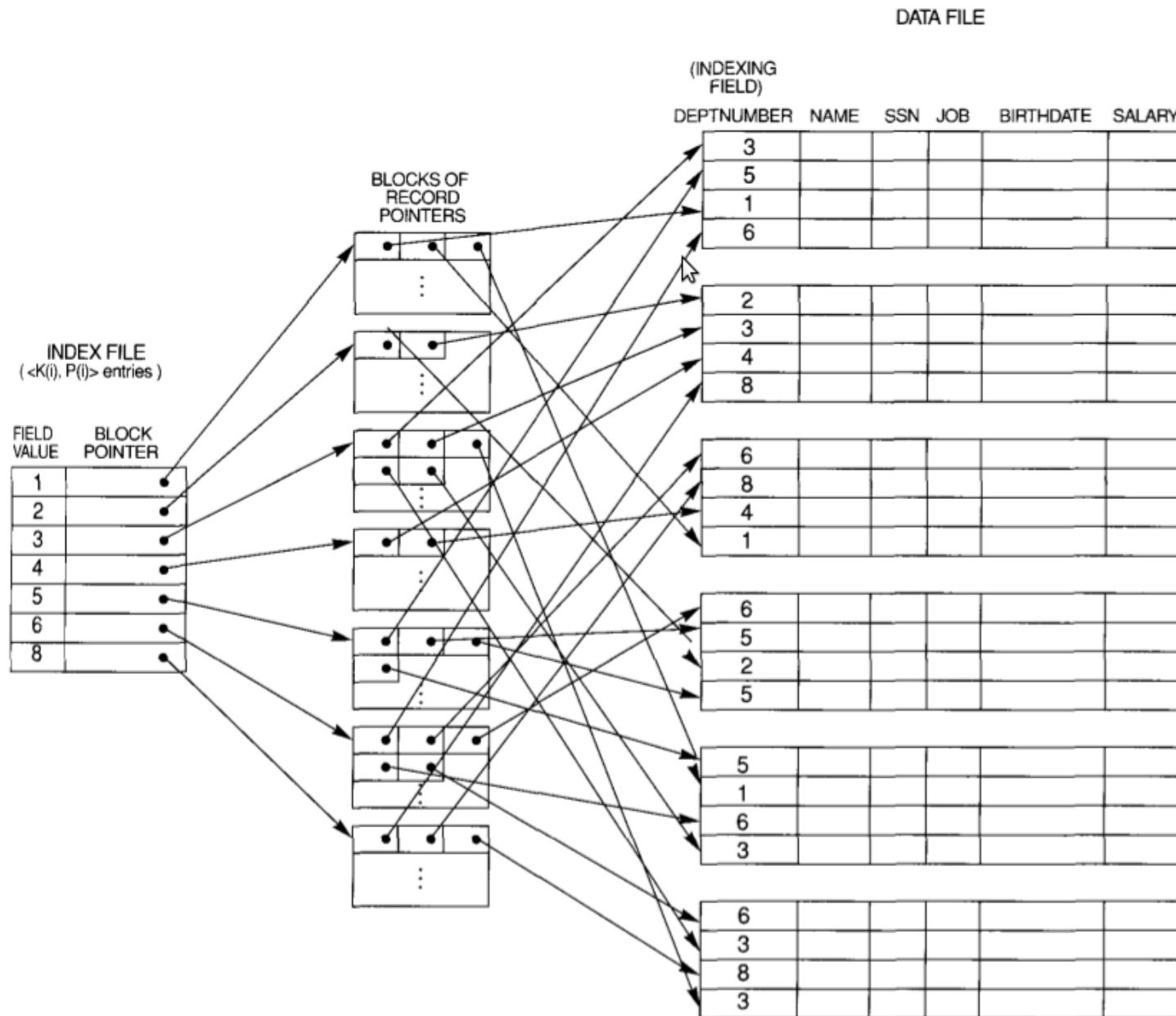
Viac-úrovňový index

- Ak sa nám index nezmestí do jedného bloku, vieme na ňom spraviť primárny index
 - a toto opakovať
- V DB sa používa B+ tree

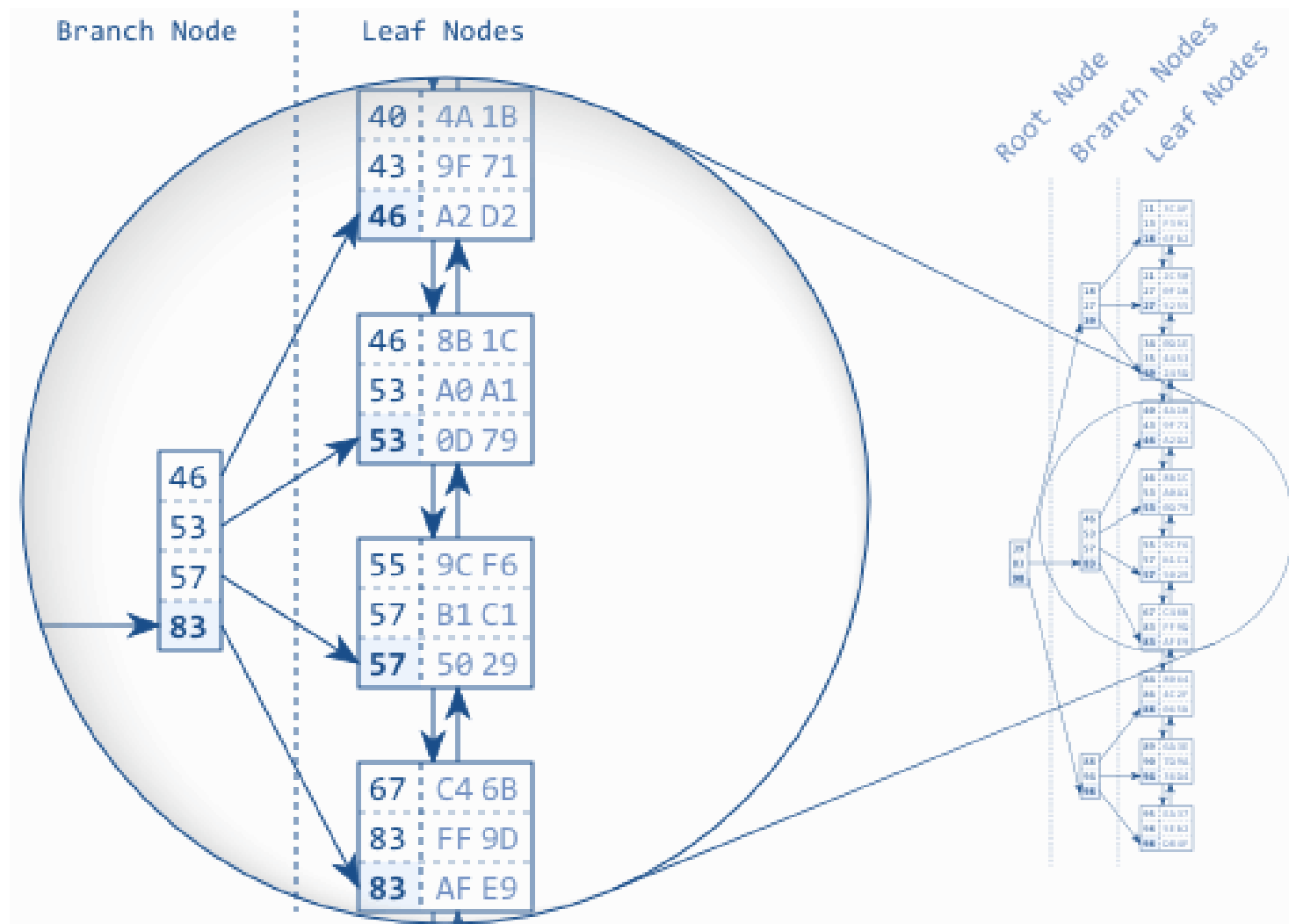
Index nad viacerými atribútmi

- záleží na poradí
- sortovanie podľa prvého
 - v rámci jednej hodnoty prvého sortované podľa druhého
- covering index
 - id, name
 - a nemusím sa vôbec chodiť pozerať do dát

Nepriamy index (pre non-unique)

B⁺-Tree

Ako sa použije index?

- Prehľadávanie stromu
- Prehľadávanie zoznamu listov
 - Strom nás navedie na blok
 - UNIQUE?
- Vytiahnutie samotných dát z tabuliek

Kde sa využije index?

- pre rýchle nájdenie riadkov, ktoré vyhovujú WHERE podmienke
 - Ale nie ľubovoľnej WHERE podmienke
- pre elimináciu uvažovaných riadkov vyberá index, ktorý nájde najmenší počet riadkov
- pre získanie riadkov z inej tabuľky pri vykonávaní JOINu
 - je vhodné aby boli stĺpce rovnakého typu, bez nutnosti konverzií
- pre získanie MAX(), MIN()
- pri sortovaní

Zložený index, covering index

máme index (col1,col2,col3)

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE col1=val1;
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE col1=val1 AND  
col2=val2;
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE col2=val2;
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE col2=val2 AND  
col3=val3;
```

B-Tree index a LIKE

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE key_col  
LIKE 'Patrick%';
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE key_col  
LIKE 'Pat%_ck%';
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE key_col  
LIKE '%Patrick%';
```

```
SELECT * FROM tbl_name WHERE key_col  
LIKE other_col;
```

- aby využil index musí byť konštanta

Indexovanie funkcie

```
SELECT first_name, last_name, phone_number  
FROM employees  
WHERE UPPER(last_name) = UPPER('winand')  
#btw, I really recommend the book
```

```
CREATE INDEX emp_up_name  
ON employees (UPPER(last_name));
```

~~MySQL~~

Pozor na nedeterministické funkcie!

EXPLAIN

EXPLAIN ANALYZE statement

<http://explain.depesz.com/>

Čo ešte vplýva na výkon?

- Cachovanie
- Nastavenie buffrov

Cache v PostgreSQL

- shared buffers
 - default je dosť nepoužiteľný (málo)
 - príliš veľa však tiež nie je dobré
 - spoliehame sa na OS, že cachuje
- pokročilé LRU
 - jednorázový sekvenčný scan celej tabuľky mi úplne zruší drahocennú cache
 - second chance (unsuitable for eviction bit pri prístupe)
 - clock sweep s usage_count

Zhrnutie

- Použitie indexov môže významne urýchliť vyhľadávanie záznamov
- Nie je to zadarmo
 - Réžia pri vkladaní, mazaní
 - Query planner
 - Zaberajú miesto